

deep dive

Uitgave	Categorie	Onderwerp
19	Akkoordenleer	Essentiële bluesakkoorden concepten - deel 3

“**Deep Dive**” is een periodiek verschijnend e-paper, dat naast de **GuitarJan.com** nieuwsbrief, wordt verstuurd aan geïnteresseerden. “**Deep Dive**” behandelt een specifiek muziektheoretisch onderdeel, dat kan variëren van een akkoorden clinic tot het behandelen van toonladder rariteiten of een gedetailleerde uitleg van een bepaalde solo, of een complex slagritme.

We gaan er voor de “**Deep Dive**” serie van uit dat je een redelijke muziektheoretische kennis hebt, waarbij onze website **GuitarJan.com** je natuurlijk alle studie- en oefenmogelijkheden biedt.

Essentiële bluesakkoorden concepten - deel 3

Dit is de derde uitgave van “**Deep Dive**” waarin we essentiële bluesakkoorden progressies bespreken. We gaan ons nu bezighouden met het toevoegen van *turnarounds* in de bluesmuziek, om je akkoordprogressies in je bluesnummers nog meer professionaliteit te geven. Een *turnaround* in een bluesnummer is een afwijkende akkoordprogressie, ie typisch plaatsvindt in de laatste twee maten van een bluesstuk. Af en toe hoor je nog wel eens, dat de *turnaround* zelfs over de laatste 4 maten wordt uitgesmeerd. Dan zijn er nog bluesgitaristen die een *turnaround* gebruiken om een bluesnummer te starten. Een mooi voorbeeld daarvan is Eric Clapton’s *Before You Accuse Me*. Wellicht ken je de term *turnaround* nog niet, maar geheid dat je het herkent als je naar een bluesnummer luistert. De benaming *turnaround* kun je tamelijk letterlijk nemen in die zin dat je het gerepeteerde akkoordenpatroon (de progressie) met behulp van een (lichte) melodische variatie laat terugkeren naar het eerste akkoord. Een *turnaround* is een prachtige manier om wat meer diepgang aan je akkoordprogressie te geven, en kan ook worden gebruikt om een bluesnummer volgens de regels van de kunst, af te sluiten.

1

Musical notation for a blues turnaround exercise. It consists of a treble clef staff in 4/4 time, a bass clef staff, and a guitar tablature staff. The treble staff shows a melodic line starting with a quarter note on G4, followed by eighth notes on A4, B4, C5, B4, A4, G4, and a quarter note on F#4. There are three triplet markings over the first three eighth notes, the next three eighth notes, and the final eighth note. The bass staff shows a bass line with a quarter note on G2, followed by eighth notes on F#2, E2, D2, C2, B1, and a quarter note on A1. The guitar tablature staff shows fret numbers: 9, 9, 9, 8, 8, 7, 9, 7, 6, 0, 1. A circled number '1' is in the top left corner.

Veelvoorkomend in heel veel blues *turnarounds* is, dat er een chromatisch dalende riff wordt gebruikt, dwars door de *turnaround* heen. In voorbeeld 1 zie je de chromatisch dalende noot op de 4de snaar, de D-snaar, waarbij de 9de positie op de G-snaar tegen iedere veranderende noot wordt gespeeld.

2

Musical notation for Example 2. The staff shows a sequence of chords in a chromatic descending pattern, each marked with a triplet '3'. The dynamics are marked *mf*. Below the staff is a guitar fretboard diagram with six strings and fret numbers (0-4) indicating the fingerings for each chord in the triplet sequence.

Voorbeeld 2 kom je typisch tegen als een bluesgitarist een akoestische gitaar speelt. Je neemt een akkoordvorm en laat die chromatisch dalen, in ons voorbeeld doe je dat met alle 3 de noten in de akkoordvorm. Eigenlijk is het *turnaround* patroon in dit voorbeeld hetzelfde als in voorbeeld 1, behalve dan dat het hele akkoord opschuift. Het laatste akkoord wordt met open snaren gespeeld, gevolgd door een *hammer-on* en een *pull-off* op de 1ste fret van de G-snaar (de 3de snaar). Het voorbeeld is gebaseerd op achtste noten triplets, dus per tel speel je drie noten (akkoorden).

3

Musical notation for Example 3. The staff shows a melodic line starting with a *hammer-on* on the first string, followed by a descending sequence of notes and ending with a *pull-off* on the first string. The dynamics are marked *mf*. Below the staff is a guitar fretboard diagram showing the fret numbers for each note in the lick.

Een blues *turnaround* kan ook de vorm krijgen van een *lead-gitaar lick*. Voorbeeld 3 geeft je een relatief eenvoudige pentatonische *lick* die de E mineur pentatonische toonladder in de open positie gebruikt. Voor de oplettende gitarist: er zijn twee noten in deze lick die buiten de pentatonische toonladder vallen. Dit betreft de 1ste positie op de A-snaar, het bV interval), en de 1ste positie op de G-snaar, het bIV interval). Deze noten kunnen een extra *bluesy* effect aan het nummer geven. De lick begint met een *hammer-on* gevolgd door twee open snaren. De lick gaat daarna dalend door de toonladder heen, totdat de A-snaar wordt bereikt, waar je de dalende trend omkeert en de opvolgende noten wederom stijgend in de toonladder speelt. De laatste maat eindigt met een sprong van de open lage E-snaar naar de 2de positie op de D-snaar, dat een octaaf hoger is dan de lage E-snaar.

4

Musical notation for Example 4. The staff shows a sequence of chords in a chromatic descending pattern, each marked with a triplet '3'. The dynamics are marked *mf*. Above the staff, the chords are labeled E7, B7, and E7. Below the staff is a guitar fretboard diagram with six strings and fret numbers (0-4) indicating the fingerings for each chord in the triplet sequence.

Voorbeeld 4 is heeft net als voorbeeld 3 het uitgangspunt, dat er sprake is van een stijgende chromatische *turnaround*. De chromatische noten zijn op de G-snaar en beginnen op de 4de positie, en worden afgewisseld met noten op de open hoge E-snaar. Om de zaak wat op te fleuren hebben we nog wat extra akkoorden, B septiem (B7) en E septiem (E7), toegevoegd. De eerste maat bestaat geheel uit achtste noten, waarbij de 4de tel als een akkoord wordt gespeeld. Het E7 akkoord neemt twee-derde van de triplet voor zijn rekening, het B7 akkoord doet de rest.

De *turnaround* in voorbeeld 5 gebruikt een aan de klassieke muziek ontleend concept, namelijk dat van de contrapuntische beweging. Daarmee wordt bedoeld dat er twee melodelijnen zijn, die ieder een tegengestelde beweging (stijgend/dalend) maken. De noten op de laagste twee snaren hebben een stijgende richting, en de noten op de hoogste twee snaren maken een dalende beweging. Een dergelijke *turnaround* geeft een prachtige muzikale complexiteit in je spel. Wil je dit voorbeeld goed kunnen spelen, dan is het zinvol langzaam te beginnen.